

DURUZSOLÓ ÓVODA

ÉS

MINI BÖLCSŐDE

ZSANA

**MINI BÖLCSŐDEI
CSOPORTJÁNAK
NEVELÉSI-GONDOZÁSI
SZAKMAI PROGRAMJA**

Készítette: Lentner Jánosné

Zsana, 2017.

1. Intézmény bemutatása:

Zsana Község Önkormányzat Képviselő Testülete 2018. január 01-től működően Mini Bölcsődét alapít a Duruzsoló Óvoda szervezeti egységében, a három év alatti gyermekek napközbeni ellátása érdekében.

A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

A Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja
az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól
az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
a 14/1994. (VI. 24.) MKM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezésről
a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei
az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése
a bölcsődei nevelés-gondozás története alatt felhalmozott emberi és szakmai értékek, ezeken belül is hangsúlyozottan „A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai” c. kiadvány (OCSGYVI, 1999), valamint a

módszertani levelek, útmutatók, ajánlások

a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata figyelembevételével határozza meg a bölcsődékben és a bölcsődei-óvodai integrációban működő bölcsődei csoportokban folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit.

a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet (Sznyr.)

A szakfeladatok ellátása, szakmai egységekbe osztva jelenítik meg az intézmény szervezeti struktúráját.

Intézményvezető

Mini Bölcsőde
1 csoport

Óvoda
1 csoport

E két szakmai egység ezen struktúrán belül egymás közötti szoros együttműködésben végzi szakmai tevékenységét, a saját kompetenciahatáraikon belül, mindenkor szem előtt tartva az ellátottak érdekeit.

2. Adatok:

Szolgáltató neve: Duruzsoló Óvoda és Mini Bölcsőde

Címe: 6411 Zsana, Béke u. 1.sz.

Nyitva tartás: H-P: 7.30 – 16.00

Ellátási terület: Zsana Község közigazgatási területe

Férőhelyszám: 7+1 fő

Szolgáltatást nyújtó személy: Lentner Jánosné kisgyermekgondozó-nevelő

Talabér Margit bölcsődei dajka

Telefonszám: 06-77/490-136 és 06-70/777-65-85

E-mail: zsanaovi@gmail.com

Honlap: zsanaovi.hu

Fenntartó neve: Zsana Önkormányzata
Székhely: 6411 Zsana, Kossuth u. 3. sz.
Képviselője: Visnyei Miklós polgármester
E-mail: zsana@zsana.hu
Telefonszám: 06-30/488-35-40

Szakmai program készítőjének neve: Lentner Jánosné
Elérhetőségei: 06-30/250-35-34 és lentnerne.edit@gmail.com
Szakmai program érvényességi ideje: 2018. 01. 01-től visszavonásig
A szakmai program készítésének dátuma: 2017.10. 01.

3. Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői:

A község mezőgazdasági kistelepülés magán gazdálkodókkal, illetve alkalmazásban álló munkavállalókkal. Bács-Kiskun Megye déli határrészén, Kiskunhalastól 15 km-re az Üllés-Szegedi útvonalon. A község lakosainak száma 750 fő.

Infrastrukturálisan fejlett: közüzemű ivóvíz- és szennyvíz, vezetékes gáz és telefonhálózattal, valamint szilárd burkolatú utakkal rendelkezik.

A településen működik Védőnői Hálózat és Gyermekjóléti Szolgálat is. Felnőtt háziorvos, gyermekorvos és fogorvos praktizál.

E mellett egy korszerűen felszerelt általános iskola alsó tagozata üzemel. A felső tagozat Kiskunhalasra lett integrálva, ahová iskolabusz szállítja a gyerekeket minden reggel. E mellett dolgozik a Duruzsoló Óvoda, ahol a 3-6 éves korosztály nevelési feladatait látják el. A csökkenő gyermeklétszám csoportösszevonást tett szükségessé, s az így felszabaduló helyiség alkalmassá vált a 3 év alatti korosztály napközbeni ellátására. A jelenlegi gazdasági viszonyok között a község lakosai igyekeznek munkahelyet találni, s kisgyermekük intézményes elhelyezésére egyre fokozódó igény jelentkezett. A szolgáltatást igénybe vevő családok több gyermekes (nagy családot), illetve első gyermeküket nevelő fiatal házaspárok, ahol mindkét szülő alkalmazásban áll, és a nagyszülők is még aktív munkaéveiket élik.

Jelen intézményi épület megfelel a kor követelményeinek. 1975-ben építették eredetileg is gyermekintézménynek, óvodának. Világos, tágas helyiségei jól szolgálják a kisgyermek gondozását, nevelését. Az óvodásokkal közös helyiség az öltöző és a mosdó, majd külön foglalkoztató terem áll rendelkezésre mindkét szakmai egységnek. A közös helyiségekben differenciálódnak az adott korosztály szükséglet kielégítésének lehetőségei. A bölcsődéseknek: pelenkázó és öltöztető asztal, a mosdókagyló – WC kagyló előtt rögzített fellépők elhelyezése a biztonságos használat érdekében. Tágas udvarán megvalósul a korosztályoknak megfelelő méretű,

nagymozgásos tevékenységek lehetőségei. Kielégítésre kerülnek egészségügyi szükségleteik is az udvari mosdók és fedett terasz használatával.

4. A szolgáltatás célja, feladatai, alapelvei:

Célunk olyan intézmény működtetése, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a kisgyermek számára: nevelést, gondozást, felügyeletet, foglalkoztatást, étkeztetést. A szülők számára segíti a munkavégzést, a munkaerő piacra való visszatérését.

A szeretetteljes, **családias**, nyugodt, derűs légkörben, a biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezésével, a szakszerű nevelés-gondozás biztosítja a gyermek optimális fejlődését. Meghatározó jelentőségű a kisgyermekgondozó-nevelő személyisége, aki a legteljesebb odafigyeléssel óvja és védi a rábízott gyermekeket.

Fontos a kölcsönös nyitottság, bizalom, és érdeklődés a családok és a bölcsőde között. Ezzel kezdődik a gyerekek megismerése, a gondozás-nevelés egyénre szabott megtervezése.

Tehát ezzel a programmal a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramját szeretnénk magas szinten megvalósítani, a szakmai értékeket átvenni, megőrizni és továbbvinni. A kialakuló jó gyakorlatokat megerősíteni, új módszereket és tevékenységeket bevezetni, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletét formálni.

Feladatunk a családban nevelkedő 20 hetes kortól a 3 éves korig terjedő időszakban a gyermek életkorának megfelelő napközbeni ellátás, szakszerű nevelés és gondozás: a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése a kis létszámból fakadó, családias, közvetlen viszony előnyeinek kiaknázásával.

Feladatunk még az óvodás testvérkapcsolatok ápolásával a biztonságérzet és testvéri szeretet fokozása – az emocionális nevelés elősegítése.

A vegyes csoportösszetételből adódóan, az utánnzással való tanulás lehetőségével is mód nyílik a minél szélesebb körű személyiség fejlesztésre.

Az épületben működő, a község lakosait kiszolgáló, vállalkozásban üzemeltetett konyhán, a felnőtt és gyermek étkeztetés minden igénye kielégíthető. A konyhával fenntartott szoros, és pozitív kapcsolat lehetővé teszi, hogy a mindenk felett álló gyermek érdeke legyen az elsődleges. Ebből adódóan az egészséges, korszerű táplálkozás, az új szemléletű ételkészítés és friss tálalás biztosítja a testi fejlődéshez szükséges tápanyagbevitelt.

Kiemelt feladat a gyermekek testi egészségének megőrzése, óvása. Az egészséges életvitel, pihenés, étkezés mellett fontos a friss levegőn való mozgás lehetőségének minél nagyobb arányú kihasználása az udvaron, a szervezet edzése, az ellenálló képesség fokozása. Ezt támogatja meg a községi só-szoba rendszeres látogatása (heti egy alkalommal, mely bölcsődén kívüli program).

A mini bölcsődében maximum 7 fő a fogadható létszám, egy fővel több, ha valamennyi gyermek betöltötte a 2 éves életkort.

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei:

- **A család rendszerszemléletű megközelítése:**

A bölcsődei nevelésben kiemelt fontosságú a család működésének megismerése, megértése. Olyan látásmód alkalmazása, amely a kisgyermek mellett a családot is kiindulópontnak tekinti. A gyermek az interakciós mintákat visszatükrözi, ebből képet kaphatunk a család életéről: erősségekről, gyengeségekről. Az erősségek hangsúlyozásával hozzájárulhatunk a családi élet minőségének javításához.

- **A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása:**

A koragyermekkori intervenció magában foglalja mindazon tevékenységeket, melyek a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembe vételét szolgálja. A bölcsődei nevelés alkalmas színtér arra, hogy a kisgyermeknevelő felismerje és jelezze az esetleges fejlődésbeli elmaradásokat, stagnálásokat.

- **A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:**

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelést tiszteletben tartva, és azt erősítve neveli és gondozza a gyermeket, illetve szükség esetén azt kompenzálja, korrigálja. Ezért fontos a szülőknek lehetőséget adni arra, hogy különböző módokon bekapcsolódhassanak a bölcsőde életébe.

- **A gyermeki személyiség tisztelete:**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező fejlődő személyiség. Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával valósul meg a bölcsődei nevelés-gondozás során a gyermek

személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése. A gyermeket, mint fejlődő személyiséget védtelensége miatt sajátos, különleges védelem és nagyobb segítség illeti meg, mert a gyermek önmagában képtelen megvédeni magát és érdekeit.

- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:**

A kisgyermek életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a gyermekre és családjára. A feladatok színvonalas megvalósítását csak megfelelő szakmai kompetenciával, identitással és kellő önismerettel rendelkező szakember képes. Ezért a kisgyermeknevelő felelős saját szakmai tudásának fejlesztéséért, ismeretei naprakész bővítéséért: a legújabb kutatási eredmények, módszerek, eljárások stb. megismeréséért.

- **A biztonság és stabilitás megteremtése:**

A kisgyermek bölcsődébe való beszoktatására, az adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. Ezért a gyermek környezetének állandósága (személyzet, tárgyi környezet, csoporttársak és a hely állandósága) növeli az érzelmi biztonságot, alapja a térbeli tájékozódásnak, és a jó szokások kialakulásának. A napirend folyamatossága, az egyes mozzanatok egymásra épülése és ismétlődése stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a gyermek számára. Ezáltal növekszik biztonságérzete. Az új helyzetekhez való fokozatos hozzászokás elősegíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését. A biztonság megléte magában foglalja a fizikai és pszichés erőszaktól való védelmét is.

- **A fokozatosság megvalósulása:**

A fokozatosságnak a nevelés-gondozás minden területén történő változás esetén érvényesülnie kell. Az új helyzetekhez való fokozatos hozzászokás segíti az alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, új helyzetek megismerését, s ebből adódóan az új szokások kialakulását.

- **Az egyéni bánásmód érvényesítése:**

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele, hogy a felnőtt őszinte érdeklődéssel forduljon felé, figyelmét, megbecsülését a gyermek megkapja, a gyermek kompetenciáján alapuló választási lehetőségeket biztosítsa számára, támogassa és erősítse pozitív megnyilvánulásait. A kisgyermeknevelő segítse szeretetteljes odafordulással és megfelelő

környezet kialakításával a gyermek fejlődését azáltal, hogy figyelembe veszi a gyermek életkori-, és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyerek. Ezért fontos, hogy a gyermek egyéni szükségleteihez igazodó gondoskodást, nevelést, érzelmi biztonságot kapjon.

A bölcsődébe járó minden gyerek érezze azt, hogy a felnőtt róla gondoskodik, figyel rá, és elfogadja őt. Akkor is, ha lassabban fejlődik, vagy viselkedése eltér a megszokottól, és e miatt nehezebben kezelhető.

A kisgyermeknevelő tiszteletben tartja és elfogadja vallási, etnikai, nemzetiségi, kulturális stb. hovatartozását, lehetősége szerint segíti az identitástudat kialakulásában és fejlődésében, támogatja a saját és a más kultúra, illetve hagyományok megismerését, és tiszteletben tartását.

- **Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége:**

A gondozási tevékenység során a nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden mozzanatában nevelésnek is kell történnie. De a nevelés nem korlátozódhat csak a gondozási helyzetekre. Az alacsonyabb rendű fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a lehetőségét a magasabb rendű szükségletek kielégítésének (pl: társas kapcsolatok alakulása). A nevelési feladatok megvalósulásának egyik fontos színtere a professzionális gondozás, mely a személyes kapcsolatok fejlődését is segíti.

- **A gyermeki kompetenciaképzés támogatása:**

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek átélhesse a spontán tanulás örömét, erősödjön benne a világ megismerésének vágya. Jusson tapasztalatokhoz és élményekhez, ismeretekhez a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül.

Segíteni kell önálló kezdeményezéseit pozitív visszajelzések biztosításával, és kíváncsiságának folyamatos fenntartásával. Ezáltal megteremtjük benne az egész életen át tartó tanulás igényének a csíráját.

5./ Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel:

a/ Bölcsődén belüli együttműködés:

- Kooperáció a munkatársakkal:

A szakmai információáramlás a vezető és a dolgozók között mindkét irányban nagy jelentőséggel bír. A vezető tájékoztatása az intézkedést kívánó ügyekről, illetve a vezetői állásfoglalás elfogadása, valamint a gondozónő és dajka véleményének meghallgatása alapja a jó munkatársi kapcsolatnak. A vezető tájékoztatja dolgozóit az aktuális változásokról, továbbképzési lehetőségekről, szakmai információkról.

Az egymást váltó dolgozók megbeszélik az adott időszak (gondozási nap) történéseit, fontosabb eseményeit, véleményt nyilvánítanak egy adott szituáció megoldási lehetőségeiről.

A gondozónő munkáját segítő bölcsődei dajka tevékenységét irányító együttműködés kiemelten fontos.

Éves szinten (nevelési év kezdetekor), illetve szükség szerint, munkatársi értekezlet megtartására kerül sor, vezető – gondozónő – dajka – konyhavezető jelenlétével. Megbeszélik az aktuális feladatokat, terveket, megvalósítási módokat.

- **Kapcsolattartás a Bölcsődei Módszertani Központtal:**

Ahonnai szakmai információk, tanácsok, állásfoglalások beszerezhetőek, illetve szakmai felügyeletet biztosítanak a minőségi munkavégzés ellátására.

- **Együttműködés a szülőkkel:**

Nagyon fontos a családdal való személyes kapcsolattartás. Ennek számos formája lehetséges: családlátogatás, beszoktatás, napi kapcsolattartás, egyéni beszélgetés, szülőcsoportos beszélgetések, szülői értekezlet. A kölcsönös tájékozottság nagymértékben hozzájárul a szülői hatékonysághoz és segítheti a kisgyermek fejlődését.

b/ Bölcsődén kívüli együttműködés:

Ezen kapcsolatok célja a bölcsődei szolgáltatás hatékonyabbá tétele, illetve a szülők segítése a felmerült problémák megoldásában. Fontos tudnivaló, hogy ezen szervezetekkel való együttműködés csak a szülő tudtával lehetséges. A folyamatos együttműködés fenntartását jogszabályi előírások határozzák meg, melyek biztosítják a szakszerű és jogszerű segítségi módokat.

A Gyvt. 17.§-ban szereplő jelzőrendszeri feladatok ellátása kiemelten fontos mind a gyermek, mind a család megsegítése érdekében. A gyerekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyerekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. A felismert testi, lelki, fizikai bántalmazást, elhanyagolást és veszélyeztetettséget jelentjük a Gyermekjóléti Szolgálatnak. A védelemben vett gyermek esetében együttműködünk a

családgondozóval, védőnővel. Az intézményvezető és a kisgyermeknevelő szükség szerint részt vehetnek esetkonferencián, jelzőrendszeri megbeszélésen.

Ezek alapján folyamatos, illetve szükség szerinti kapcsolat tartására kerül sor a következő intézményekkel:

- Zsana Önkormányzatával – folyamatos
- Védőnői Hálózattal – folyamatos
- Gyermekjóléti Szolgálattal – folyamatos
- Gyámhatósággal – szükség szerint
- Nevelési Tanácsadóval – szükség szerint
- Szakértői Bizottságokkal – szükség szerint
- Intézményünk Óvodai szakmai egységével – folyamatos

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. A két csoport között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi a bölcsőde szakmai elveinek, céljainak megismerését az óvónők részéről. (A gondozónő már ismeri az óvodai nevelést.) A szakmai kompetenciák elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése segíti majd a gyermek óvodai csoportba való átlépését, beilleszkedését. Intézményünkben a napi szintű találkozásokkal és az ellátáson túli közös programokkal (pl: ünnepek – mikulásvárás) az óvodai kapcsolattartás elkerülhetetlen. Alkalmazkodnunk kell egymáshoz, figyelembe kell vennünk a másik korcsoport napirendjét, össze kell hangolni közös életünket. Feladatunknak tartjuk, hogy e közös lét tartalmas, szeretetteljes és családi is legyen.

6./ A bölcsődei csoport személyi feltételei:

- **Intézményvezető:** Erdősné Benedek Éva Orsolya
Végzettsége: Felsőfokú Óvónőképző, Közoktatásvezetői szakvizsga és gyógypedagógus végzettség.
- **Kisgyermeknevelő-gondozó:** Lentner Jánosné - óvodapedagógus, bölcsődei szakmai vezető
Végzettsége: Felsőfokú Óvónőképző
Fejlesztőpedagógiai továbbképzés
Kisgyermeknevelő-gondozó tanfolyam: (Szeged, 2016 09.24.-2017. 11. 24.)

- **Dajka: Talabér Margit**

Végzettsége: Szociális gondozó és ápoló

Kötelezettséget vállal arra, hogy a bölcsődei dajka szakképesítő tanfolyamot, amint a minisztérium kiírja, elvégzi

Munkánkat segíti a védőnő, a Védőnői Hálózat keretén belül.

7./ Tárgyi feltételek:

Az intézmény önkormányzati fenntartású, mely Zsanán a Béke u. 1. sz. alatt található, a település központjában. Közvetlen szomszédságában a Polgármesteri Hivatal, Művelődési Ház, Általános Iskola, Egészség centrum (orvosi rendelők, védőnő), Körzeti megbízott, és élelmiszerüzlet helyezkedik el.

Az épületet 1975-ben építették, 2 csoportos óvodának, saját konyhával.

Azóta már a konyhát vállalkozó üzemelteti, mely épületrész külön bejárattal rendelkezik. Az óvodai csoportszobához csak a két tálaló ablakkal kapcsolódik. Itt történik az ételek bevétele és az edényzet visszaadása.

Az étkeztetés folyamán lehetőség van a diéta betartására, mely az egészség megóvása, megtartása szempontjából kiemelt fontosságú.

Az épület másik részében üzemel az óvoda, és a bölcsőde is. Az óvodai csoportösszevonás végett felszabaduló foglalkoztató terem és a kiszolgáló helyiségek optimális elhelyezkedése teszi lehetővé a bölcsődei csoport létrehozását. Közös helyiségek az óvodával a bejárati folyosó, öltöző, mosdó, és a vezetői iroda. Ezen épületrész teljesen akadálymentesített, mely a babakocsik használatát is nagyban megkönnyítik a szülők számára.

Az öltözőben külön kialakításra került a bölcsődei ellátáshoz szükséges pelenkázó és öltöztető asztal, a meglévő, jellel ellátott, rekeszes öltöző fogasok-padok mellé.

Az öltözőből nyíló mosdó helyiségében szintén kialakításra került a pelenkázó asztal és jellel ellátott pelenka és popsi krém tároló polcok. Rendelkezésre áll egy tustálca, tusolóval, és a 6 db tükörrel ellátott mosdókagyló, illetve 4 db gyermek méretű WC kagyló. Ezekből 1-1 berendezés rögzített fellépővel van ellátva, ezzel is megkönnyítve a 3 év alatti gyermekek tisztálkodási lehetőségét, az önállósodási folyamatban. Jellel ellátott törölköző-, fogmosó pohár-, és fésűtartók teszik lehetővé az egyéni használatot. A textíliák mosására (a dajkai munkakörben) a mosdóban elhelyezett automata mosógép alkalmas. A helyiség csúszásgátlós kövezettel burkolt.

Az öltözőből külön ajtóval nyílik a két csoportszoba. A konyhával tálalóablakkal kapcsolódó terem az óvodai csoport. A mellette lévő másik terem a bölcsődei csoport. E két foglalkoztató terem egymásba nyitható, ezen keresztül történik a gyerekek étkeztetéséhez szükséges étel és edényzet szállítása.

Mindkét terem 50 m² alapterületű, világos, jól szellőztethető. Bútorzatuk megfelel a korosztályi előírásoknak. Balesetvédelmi szempontból lekerekített sarkú székek és asztalok használatosak. A fűtőtest (radiátor) védő burkolattal ellátott.

A bölcsődei csoportszoba berendezése tágas, de egyben külön kis kuckók kialakításával különülnek el az egyes játék tevékenységek. Így lehetőség van babaszobai, babakonyhai, építőkockázós és szerelőállványos, fodrászos játékra. Nagyméretű, állványos, dugós fejlesztő játék is segíti a kisgyermek finommozgásos fejlődését.

Kézműves tevékenységre lehetőség nyílik az asztalnál: rajzolás, festés, gyurmázás, gyöngyfűzés fagolyókkal stb. tevékenységek által.

Különböző, a korosztálynak megfelelő puzzle kirakók, mesekockák és egyéb fejlesztő hatású manipulációs játékok állnak a gyerekek rendelkezésére.

Sok kötetes képeskönyv és mesekönyvtárral rendelkezünk. Ebből a gyermekek is használhatnak szabadon a könyvespolcukon elhelyezett könyvekből, illetve felnőtt közreműködésével komolyabb könyvek nézegetésére és megbeszélésére is alkalom nyílik.

A csoportszoba közepén elhelyezkedő nagyméretű szőnyeg helyet kínál a nagymozgásos játékoknak: autó húzás–tolás, babakocsizás, vasútépítés stb.

A terem ellátott helyi, korszerű légszűrő berendezéssel is, mely az egészségesebb, tisztább légtér biztosításában hatékony. A csoportszoba ablakai redőnnel ellátott, modern, hőszigeteltek, lehetőség van a bukó üzemmód használatára is, melyet a nap folyamán állandó jelleggel használunk. A teljes épület hőszigetelt burkolattal ellátott. A csoportszobák és a mosdó ajtajai kítámasztókkal ellátottak, a becsapódások és baleseti helyzetek megelőzésére.

Lehetőségünk van még diafilmek vetítésére, DVD lemezek megtekintésére és CD-k meghallgatására. Eszköztárunkban szerepel laptop is, melyet a gyermekek ismereteinek bővítésére használunk (megtekintünk, meghallgatunk rajta érdekes, témához kapcsolódó képeket, filmeket, zenéket.)

A bölcsődei csoportszobából nyílik egy szoba, mely eszköztárolóként és fejlesztő szobaként (logopédus) is funkcionál. Itt vannak elhelyezve a rakatható fektető ágyak is. A nagyméretű szekrényekben a szükséges szemléltető eszközök és foglalkozásokon használatos kellékek, illetve az intézményi textíliák vannak elhelyezve. A fejlesztő sarokban nagymennyiségű fejlesztő játék áll rendelkezésre a gyermekek speciális fejlesztéséhez.

Külön figyelmet fordítunk arra, hogy csak olyan játékeszköz és bútorzat kerüljön alkalmazásra, mely gyermekbarát, mely használatát és anyagát is tekintve nem egészségkárosító, nem balesetveszélyes.

A játékkészlet kiválasztása egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembe véve történik.

Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen
- Balesetet ne okozzon – ne legyen törött, könnyen eltörhető, ne hulljon szét darabokra, ne legyenek éles sarkai, ne legyen túl nehéz, ne lógjon róla hosszú zsinag
- Ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek játékszerek (konstrukciós, manipulációs, finom- és nagymozgás fejlesztők, szerepjátékhoz valók stb.)
- A játékszer színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa is ébren a gyermek érdeklődését
- A mennyiségnél legyen figyelembe véve a nemek közötti egyenlőség. (pl: a lányoknak is jusson autó, és a fiúknak is baba)
- Fokozott igénybevételnek is megfeleljen

A játékok elhelyezése:

- Állandó helye legyen, nyitott polcon, a gyermek számára is elérhető magasságban.
- Az összetartozó játékrészek egy tárolóedényben: kosárban, dobozban, fiókban, babaszekrényben stb.

A játékszerek tisztántartása:

- Csecsemőkorúaknál napi szintű fertőtlenítés (este)
- Tipegő és nagy csoportos gyerekeknél heti szintű fertőtlenítés szükséges (napokra lebontva, hogy melyik nap melyik játékok kerülnek fertőtlenítésre: pl: hétfőn: autók, kockák, kedden: babaedények, stb.)

Az óvodai csoport nyitva tartása: 6.00 – 17.00 óráig terjed.

A bölcsődei csoport nyitva tartása: 7.30 – 16.00 óráig tart.

A gyermekek levegőztetéséhez és nagymozgás fejlesztésükhöz hatalmas udvar áll rendelkezésünkre. A szilárd burkolatú első udvaron át juthatunk hátra, a füvesített területre, ahol az Uniós szabványnak megfelelő, biztonságos, gyermek játszótéri, beépített, fából készült játékok találhatóak. Kisház, pörgő, nádtetővel ellátott és ponyvával letakart homokozó, mászóka – csúszda (bölcsődei méretben), kis vonatszerelvény mozdonyal, vagonokkal, kis autó, mókuskerék (ez csak az 5-6 éveseknek). A játéktárolóban tartjuk a homokozó eszközöket, labdákat, kis kocsikat

melyben egymást is húzhatják és a közlekedési eszközöket: futóbiciklik, műanyag kismotorok, rollerek, tologatható fűnyírók stb. Ezeket a betonos közlekedési körpályán illetve a füves területeken is használni bírják. Nagy koronájú, hatalmas fák adnak árnyékolt területeket. A nyári, tűző napsütés ellen épült a fedett, tetővel ellátott „terasz”, mely alatt a vizes blokkot is találjuk. Két helyiségben gyermek WC-k és kézmosási lehetőség van, a harmadik helyiségben eszközöket tárolunk: mobil foci kapu, műanyag asztalok, székek, és jellel ellátott műanyag poharak, a kint lét alatti folyadékpótlásra, ivásra, mely a teraszon lévő kézmosásra is alkalmas csapnál történik. Udvarunk minden oldalról kerítéssel körbezárt, a bejárati ajtónál felnőtt magasságban elhelyezett záró szerkezet biztosítja azt, hogy a gyermekek közül senki se tudjon önként kimenni.

8./ A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok:

A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai:

A családban nevelkedő 3 éven aluli kisgyermek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése érdekében:

a/ A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése:

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény. Fontos szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A családok erősségeinek megismerésével, a pozitívumok támogatásával valósul meg. A bölcsődei és a családi nevelés összehangoltsága, a szülők és a kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, kölcsönös bizalom alapuló partneri kapcsolat alapja a kisgyermek harmonikus fejlesztésének. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így tájékoztatni tudja a kisgyermeknevelőt a gyermek szokásairól, igényeiről, szükségleteiről. Ez nagyban segíti az egyéni bánásmód elvét. A kisgyermeknevelő, mint szakember, tudására, tapasztalataira támaszkodva közvetíti a szülőknek (igényeik szerint) a kisgyermekkorai fejlődésről, nevelésről szerzett ismereteit.

b/ Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása:

A kisgyermeknevelő feladata a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet kialakítása. A gondozási helyzetekben az egyéni igények alapján fellépő elsődleges (primer) szükségletek kielégítése történik. Törekszünk a kultúrhigiénés szokások kialakítását segítő tevékenységek gyakorlására, a gyermek életkorához, egyéni fejlettségéhez és az évszakokhoz igazodó napirendbe való beépítésével: étkezés, levegőzés, pihenés, mozgás feltételeinek megteremtésével.

A prevenciós feladatok megvalósításába, ha szükséges, speciális szakembereket is bevonunk: pl: orvos, gyógypedagógus, védőnő stb. Preventív szerepet tölt be a sószoba használata.

Biztosítva van minden évszakban a friss levegőn való tartózkodás, kinti játék, mozgás. -5 C° fok alatt csak nyitott ablaknál történő légcseréhez juttatjuk őket. 0 C° fok körül 15-20 perces levegőzést teszünk lehetővé. A nyári kánikulában csak a kora délelőtti órákban max. 10.30 –ig tartózkodunk kint az erős UV sugárzás és leégés elkerülésére.

c/ Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése:

A kisgyermeknevelő érzelmileg elérhető, hiteles. Ösztönzi az érzelmek kifejezését, a pozitív és biztató üzeneteket rendszeresen közvetíti, és kifejezésre juttatja az elvárásokat és a határokat. A bölcsődébe kerülés a gyermek számára több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Ezek az együtt töltött helyzetek az én-érvényesítés, a tolerancia, és az empátia gyakorlásának szinterei, melyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére.

A kisgyermeknevelő feladata a gyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei élet minden helyzetében, a mondókák, versek, mesék, énekek közvetítésével.

d/ A megismerési folyamatok fejlődésének segítése:

A bölcsődei ellátás keretében a gondozási teendők mellett a kisgyermek ismeretei is bővülnek. A kisgyermeknevelő feladata az érdeklődés felkeltés és fenntartás mellett, az érdeklődési kör bővülésének segítése is. Az életkori sajátosságnak megfelelő tevékenységek biztosításával az ismeretszerzés megvalósul. A gyermek igényeihez igazodó tevékenységek, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával, a gyermek aktivitásának és kreativitásának támogatásával elősegítjük fejlődését. Segíteni kell abban, hogy döntésre, választásra képessé váljon, a tapasztalatokat és élményeket feldolgozhassa. A gyermeket bátorítani kell abban, hogy tevékenységét, önkifejezését egyre fejlettebb módon tudja megtenni.

e/ A bölcsődei nevelés főbb helyzetei:

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet élményt nyújtó, motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység alapja az önállósodási törekvések és önértékelések erősítése.

- **Tanulás:**

A legtágabb értelmezésben tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalást, információszerzést, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, gondolkodásban. Legfőbb motivációja a kíváncsiság, érdeklődés, a tudni akarás. A gyermek örömet leli a játékos tanulási folyamatban, és örül annak eredményének. E tevékenységbe ágyazott tanulási színterek természetes élethelyzetek: gondozás, játék, felnőttekkel – társakkal közösen végzett tevékenységek, kommunikáció. Utánzáson alapuló spontán tevékenység.

A beszéd a kisgyermekkorai tanulás egyik fontos eleme. A kommunikációs képességek fejlődésének feltétele a társas interakciók (felnőtt-gyerek, gyerekek-gyerek között).

Az inger gazdag környezetben a gyermeknek kedve van tevékenykedni. Sok lehetőséget biztosítunk tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. Magyarázattal, bátorítással, elismeréssel segítjük a megértést, feldolgozást.

▪ **Gondozás:**

A gondozás egy bensőséges viszony a kisgyermek és a nevelő között. Célja a testi szükségletek kielégítése, a helyes szokások kialakítása. Minősége befolyásolja a gyermek közérzetét és a felnőtthez való viszonyát. Mindig örömforrás legyen e tevékenység, amelyben aktívan részt is vesz. Az elvárások mindig igazodnak életkorához, fejlettségéhez, aktuális lelki és fizikai állapotához.

Gondozás közben nevelést is végzünk: helyes szokások kialakítása, egészséges életmódra nevelés, ismeretbővítés stb.

A pozitív nevelési módszerekkel (dicséret, bátorítás, elismerés) megerősítjük a gyermek tevékenységét, fejlesztjük személyiségét.

A kisgyermeknevelő a gondozás közbeni tapasztalatait megbeszéli munkatársával, szülővel és egyeztetnek a következő eljárási módokról. Ez a biztosítéka az egységes nevelésnek. A szülők betekintést kapnak az intézményi gondozási tevékenységébe, s otthoni gyakorlatukkal összevethetik a látottakat.

▪ **Játék:**

A játék a gyermek elsődleges tevékenysége, mely örömteli, önként vállalt, önmagáért végzett cselekvés sor, mely a későbbi időkben szükséges cselekvéssorok begyakorlására szolgál. A gyermekkor legfontosabb tevékenysége. A gyermek a játékon keresztül ismeri meg és fedezi fel a világot. Tanulási folyamata is akkor eredményes, ha játékos. Elősegíti a testi, érzelmi, értelmi és szociális fejlődést.

Az életkornak megfelelő játéktípushoz (gyakorló játék) szükséges feltételek (hely, idő, eszköz) biztosításával elérhetjük az önfeledt, szabad játékot, mozgást, alkotást, kreativitást.

A játékirányítás során figyelembe vesszük az egyéni bánásmódot, a gyermek fejlettségét. A gyermek igényétől és a helyzettől függően bekapcsolódunk a gyermek játékába, ötletekkel továbbfejlesztjük azt. A nevelővel és a többi gyermekkel való együttlét örömforrás számára, a társak viselkedése mintát nyújt, s ezzel segíti a szociális képességek fejlődését.

▪ **Mozgás:**

A csecsemő és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszak. A mozgás örömforrás számukra, hisz mozgásigényük rendkívül nagy. Ezért a csoportszobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret és a mozgásfejlesztő játékokat. A megfelelő játékeszközök motiválják őket, és fenntartják aktivitásukat.

Fontos teendő a baleseti források megszüntetése.

A csecsemőknek védett játszóhelyet alakítunk ki: hempergőben, elkerített szobasarokban.

A nagymozgásos játékokra a szabadban nagyobb lehetőség nyílik, mint a csoportszobai térben. Minél változatosabb a mozgáslehetőség, annál jobban fejlődnek a gyerekek képességei. Ugyanis a mozgás érleli az idegrendszert, ami alapja a fejlődésnek.

A mozgásfejlesztő eszközök használatával fejlődik mozgáskoordinációjuk, mely által harmonikussá válnak az egyes mozdulatsorok.

Az önállósodási törekvések során a gondozási műveletekben is a praktikus mozgások finomodnak, begyakorlódnak.

▪ **Mondóka, ének:**

A bölcsődei élet mindennapjaiban rendkívül sok alkalom nyílik a zenei nevelésre. A dallam és ritmus nemcsak esztétikai élmény, de örömforrás is számukra. Megtapasztalhatják a környezet hangjait, a felnőtt ének- és beszédhangját, a ritmushangszerek használatát, a dallam, a közös éneklés örömeit.

Kellő gondossággal és szakértelemmel kiválasztott (Kodály módszer) mondókák, dalok hangoztatása, a népdalok és zeneművek hallgatása (élő ének, CD, internet stb.) fejleszti zenei ízlését, formálja esztétikai érzékét, segíti a hagyományok megismerését.

Páros szituációkban (ölbe vett gyermek) és játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt biztosít. Az ismétlések rögzítik a hallottakat, újra és újra átélik ezt az örömet,

és erősödik a zenei emlékezetük. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv elsajátítását. Befolyásolják a csoportléggör, derűs, vidám, barátságos hangulatot teremtenek.

▪ **Vers, mese:**

A vers és mese hallgatása sokrétű fejlődést biztosít a gyermek számára: érzelmi, szociális, értelmi fejlődést, ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet fejlődését.

A vers ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségére. A verselés, mesélés, könyvnézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, kihat érzelmi biztonságára. Szert tesz olyan tapasztalatokra, érzelmi átélésekre, amelyek megszerzése más helyzetekben nincs lehetősége: pl: beleéli magát a cselekménybe, átéli a főhős helyzetét, az izgalmi tetőfokot a cselekmény csúcspontján, és a megkönnyebbülést az esemény megoldódásakor. E hármias hatás oly erős, hogy újra és újra örömmel hallgatja végig a már jól ismert történetet.

A mesélés, verselés segíti az aktív és inaktív szókinccs kialakulását, gyarapodását, és a világról szerzett ismeretek rögzülését.

▪ **Alkotó tevékenységek:**

Az öröm forrása maga a tevékenység, és nem a produktum. Az önkifejezés válik lehetségessé az alkotás során. Kreativitásuk fejlődésével az önkifejezés is egyre erősebb.

A megfelelő idő és tárgyi feltételek biztosítása alapja a technikák begyakorlásának. Az eszközhasználat megtanítása és a gyermek igényének megfelelő segítségnyújtás ébren tartja alkotókedvét. Minél több technikát próbál ki, annál jobban fejlődik kreativitása is.

E tevékenység kiválóan fejleszti finommotorikáját, a kezek és ujjak egyre tökéletesebb mozgását.

Alkotásaik elismerésével és megbecsülésével az alkotásból fakadó öröm érzése még fokozódik, mely további tevékenységekre ösztönzi.

Leggyakoribb tevékenységi formák: gyöngyfűzés nagyméretű gyöngyökkel, mintázás, rajzolás, festés ecsettel, ragasztás, tépés, gyűrés, tenyér- és ujjfestés, szórás (ragasztós felületre mák búzadara homok stb. szórása).

▪ **Ünnepek:**

A gondozási év során több olyan alkalom adódik, amikor együtt ünnepelünk. Ezen alkalmak hozzásegítik a kisgyermeket a társas viszonyhelyzetek megfigyeléséhez, megtapasztalásához, a szocializációs és kommunikációs folyamatok gyakorlásához. Az ünnepek különleges alkalmak, amelyeket

igyekszünk megosztani a szülőkkel is. Ezért meghívjuk őket ünnepeinkre, vegyenek részt rajta, örüljenek és tevékenykedjenek velünk és gyermekeikkel. Éljük át e közös együttlétből fakadó érzelmi kötődést, feltöltődést.

Az ünnepeket átszővi a meleg, örömteli, barátságos légkör, és az abban zajló események sora:

Születés- és névnap megünneplése, mikulásvárás, karácsony átélése, farsang megtapasztalása, húsvétvárás öröme, gyermeknap rendezvényen való részvétel.

Ilyenkor feldíszítjük a termet, ünneplőbe öltöztetjük az intézményt.

Az ünneplésre jellemző az ajándékozás, az ajándéktárgy birtoklása. Igyekszünk úgy megszervezni ezen alkalmakat, hogy a gyerekek kapjanak ajándékot is, amit aztán hazavihetnek.

▪ **Egyéb tevékenységek:**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet előkészítéséhez vagy megoldásához, megismerési folyamathoz, környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl: viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.)

Az öröm forrása az „én-csinálom” élmény, de a közös munkálkodásnak is meg van a fontossága, hasznossága. (Szocializációs, közösségi élet fejlesztése.)

A gyerekek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek a szituációból, minden önkéntes alapon zajlik. A tevékenykedés nem lehet feladat.

Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, az ok-okozati összefüggések megértésére.

f/ A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei:

❖ **„ Saját kisgyermeknevelő ”- rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsőde szakembere, aki személyiségével és tudásával mintát jelent a családok és a gyermekek számára.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és stabilitás elvén alapszik. A csoport egy nevelőhöz tartozik, aki beszoktatja és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenő rendszer). Ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, számon tartja az egyes fejlődési állomásokat, vezeti a szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. E rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon tartja a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait és átsegíti őket az adódó nehézségeken.

Mivel bölcsődénkben 1 fő gondozónő van alkalmazva, így a fenti jó módszer automatikusan érvényes ránk – más lehetőség nincs is.

❖ **Gyermekcsoportok szervezése**

A gyermekcsoport létszáma törvényileg meghatározott. A mini bölcsődébe felvehető gyerekek száma 7 fő. Eggyel több lehet, ha minden kisgyermek a 2 évet betöltötte. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt – gyermek arány garantálja.

A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a csoportba jár. Mivel nálunk csak 1 csoport van, így ez a tézis is automatikusan alkalmazott. Homogén csoport is lehetséges, de a vegyes csoport lesz inkább a jellemző (születéseket nézve). Igaz, hogy ebben az életkorban a homogén csoport kedvezőbb, de ennek ellenére igyekszünk a vegyes csoport előnyeit minél jobban kiaknázni. (Az óvodai életből nagyon sok tapasztalatunk van a vegyes csoportot illetően: pl: A gyermekek alkalmazkodó képessége, a másik gyermek tisztelete jobban kifejlődik, az „én már tudom” – önállósodás erőteljesebb.)

❖ **Napirend**

A jól szervezett, folyamatos, de rugalmas (aktualitásokhoz, nem várt eseményekhez, évszakokhoz alkalmazkodó) napirend biztosítja a gyermekek szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható gondozás feltételeit. Ezáltal lehetőséget nyújt a biztonságérzet megteremtésére, a kiszámíthatóság megélésére, az aktivitás és önállósodás fejlődésére.

A napirenden belül az egyes gyermek szükséglet kielégítése mellett a csoport élete is áttekinthető rendszer. Fontos, hogy a gyermekek megismerjék az események sorát és ne alakuljon ki várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalmanak a záloga.

A napirend összeállítása függ a gyermekek életkori összetételétől, fejlettségüktől, szükségleteiktől, de vannak befolyásoló tényezők is, mint az időjárás, évszakok (negyedévente változó napirend), létszám. A jó napirend kialakítását meghatározza még a jó munkaszervezés, a dajkával való összhang, a tárgyi feltételek és a gyermek otthoni életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

g/ A családok támogatásának módszerei:

• **Szülői értekezlet:**

Fontos a beszoktatási időszakot megelőző szülői értekezlet, ahol az újonnan érkező gyermekek szülei kapnak hasznos információkat.

Ismertetésre kerül a szakmai program, a házirend, és választ kapnak a szülők kérdéseikre. Megállapodnak a családlátogatások időpontjáról és a beszoktatások ütemezéséről.

Az év folyamán több szülői értekezlet megtartására is sor kerül (legalább kétszer), ahol a szülőket érintő aktuális ügyek mellett elmaradhatatlan a gyermekek fejlődéséről szóló tájékoztatás is. Lehetőség nyílik egy-egy közérdekű, szakmai téma részletesebb kifejtésére, megbeszélésére, véleménynyilvánításra, tanácsadásra. Ezen témák feldolgozásához külső szakemberek meghívásával nyújtunk segítséget.

- **A Nyílt Nap** „Bölcsőde kóstolatóval” egybekötve kerül megszervezésre, ahol a már bölcsődébe járó gyerekek szülei, illetve a leendő gyermekek és szülei nyernek betekintést a bölcsődei életbe.
- **Indirekt kapcsolattartási formák:**
Bemutató kiadványok, faliújságon nyújtunk információt az ellátásról, közérdekű tudnivalókról.
- **Családlátogatás:**
A beszoktatás előtt egy vagy két héttel, az otthoni szokások, körülmények megismerésére.
- **Szülővel történő fokozatos beszoktatás:**
A három éven aluli gyermek élettere a család. A kortársakkal való együtt nevelkedés társadalmi igény. Ezért az a feladatunk, hogy csökkentsük a szülőktől való elválás okaként jelentkező stresszhelyzeteket. Ezt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, melyet a szülővel egyeztetve, és a gyermek érdekei szerint szervezünk. Így a legkíméletesebb módon történik az elválás, a gyermek biztonságban érzi magát az új környezetben. A szülő jelenléte megkönnyíti számára az új környezet elfogadását, és a nevelővel való érzelmi kötődés kialakulását. Mérsékli a stressz reakciókat (pl: sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési és alvás zavar stb.). A szülők pedig megismerhetik az ellátás minden részletét, láthatják a nevelő magatartását, módszereit.

- **Napi kapcsolattartás:**
Fontos a kölcsönös tájékoztatás a bölcsődébe érkezéskor és távozáskor. Érkezéskor a szülő nyújt tájékoztatást a gyermekkel kapcsolatos történésekről, egészségi állapotról. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, játéka, fejlődése, étkezése, alvása stb.).
A napi beszélgetések erősítik a kapcsolatot és a bizalmat, lehetőséget adnak a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.
- **Szülőcsoportos beszélgetések:**
A gyermekek szülei szervezett formában találkozhatnak, beszélgethetnek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. E beszélgetések célja a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. E beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot.
- **Egyéni beszélgetések:**
Személyes kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet akár a szülő, vagy a nevelő, vagy az intézményvezető. A közös átgondoláshoz, szakmai kompetenciát meghaladó kérdésekben szakember bevonása is lehetséges.
- **Írásos értesítés:**
A tájékoztatás írásos formája, mely kiegészíti és megerősíti a személyes közvetlen kapcsolattartást. Tájékoztat eseményekről, programokról, időpontokról.
- **Szervezett közös programok:**
A családok igényeihez igazodó, többlet lehetőségek a család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére. E programok lehetnek: játszóház, kézműves foglalkozás, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sportnap stb.
Közös ünneplések: mikulás, karácsony, farsang, húsvét, anyák napja, gyermeknap (mely lehet más helyszínen is: pl: kirándulás a családtagok bevonásával).

A gyermekek a szülők biztonságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről. A szülők megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, a játékszereket stb.

9./ Alaptevékenységen kívüli kiegészítő szolgáltatás:

➤ Időszakos gyermekfelügyelet:

A szülő elfoglaltsága idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét. E szolgáltatás a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein vehető igénybe.

A bölcsődei csoport üres helyein kért időszakos gyermekfelügyelet és a bölcsődei ellátási csoport azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az ellátandó gyermekek maximális számát (7+1 fő).

A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje a bölcsődei gondozás-nevelés elveire épülően az aznapi csoport alapján kerül megszervezésre.

Ezen ellátás igénylése esetén is a fokozatos, szülővel történő beszoktatás szükséges.

➤ Tanácsadás:

Intézményünkben, igény szerint tartunk tanácsadást gondozási – nevelési témában. Természetesen a szülő által felvetett más témákban is állunk rendelkezésre, ha kompetenciánkat meghaladó ügyről – témáról van szó, szakemberek bevonásával keressük meg a választ.

➤ Só-szoba használata:

Községünk Egészség Centrumában kialakított só-szoba látogatására van lehetőségünk. A só-szoba só-homokozóval működik. A szülőket írásban nyilatkoztatjuk a só-szoba használatáról. Szervezett formában, csoportban heti 1 alkalommal, 25 – 30 perces időtartamban élvezhetik a gyerekek a párolgó só jótékony hatását kisgyermeknevelői és dajkai felügyelettel. A létrejövő klíma megközelíti a természetes barlangok hatását. Tapasztalatok bizonyítják, hogy a párolgó sóoldat hatására csökken a légúti megbetegedések száma, a már kialakult megbetegedés enyhébb lefolyású, erősíti az immunrendszert. Antiallergén hatású. Az így kialakult levegő hozzájárul a jó közérzethez, a jó egészségi állapot megtartásához. Főleg az őszi – téli időszakban ajánlott.

➤ „Észcsavarintó” fejlesztések:

Fejlesztő szobánk eszköztárát egyéni tevékenykedés szintjén, kisgyermeknevelői felügyelettel és segédlettel használhatják a gyermekek (kihozva a csoportszobába). Különböző értelmi képességeket fejlesztő játékok találhatóak itt. (pl: párkereső, soralkotó, manipulatív – finommozgás fejlesztők: dugdosók stb.)

Kisgyermeknevelőnk rendelkezik fejlesztőpedagógusi ismeretekkel is, így a képességfejlesztések feladatát szakszerűen el tudja látni. Intézményvezetőnk gyógypedagógusi szaktudással is rendelkezik, aki besegíthet, tanácsot adhat vitatott helyzetekben.

➤ **„Mesevilág” program:**

A rendelkezésünkre álló nagyszámú diafilm készlet és vetítési lehetőség élményforrás a gyermekek számára. A bölcsődés gyermekeknek megfelelő rövid kis filmek vetítése, mesélése (láncmesék) nagy örömet jelentenek, mely pozitívan befolyásolja az anyanyelvi és kommunikációs fejlesztést is.

➤ **Angol foglalkozás:**

Szülői igényre, heti kétszeri rendszerességgel, 30 perces időtartamban idegen nyelvvvel (angol) ismerkedhetnek a gyermekek. Az énekes, játékos, manipulációs (rakosgatós, válogató), mozgásos játékhelyzetek csábítólag hatnak rájuk, sikerélményhez jutnak. Célunk nem a nyelv beszélése, tudása, hanem csak az ismerkedés, a pozitív hangulatú érzelmi előkészítése a későbbi, komolyabb nyelvtanulásnak. Természetesen a beszélni tudó gyermekek körében megragadó néhány angol kifejezésnek nagyon örülünk.

A foglalkozást külső szakember végzi megbízási szerződés alapján: Gömzsi Lászlóné Stachó Timea Anna

Végzettsége: Családi napközi üzemeltetője, oklevél száma: PT/B/BL 020083

Nyelvizsga bizonyítvány száma: 343513 felsőfokú nyelvizsga

10./ Az ellátás igénybevételének módja:

Az ellátást a jogszabályi előírásoknak megfelelően, elsősorban Zsanán állandó lakhellyel rendelkező családok részére biztosítjuk.

A jelentkezés ideje:

- A szülők egész évben jelentkezhetnek

- A felvételek május közepén történnek a következő nevelési évre.

-

A felvétel módja:

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-ig tart.

Az ellátás igénybevétele önkéntes, és a szülő kérelmére történik. A jelentkezési adatlap kitöltése és a szülővel való személyes elbeszélgetés után, ellátási szerződés (megállapodás) megkötésével realizálódik. E szerződés 30 nap határidővel bármikor felbontható, ha a szülő ezt írásban kéri.

Felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei nem tudják biztosítani a gyermek napközbeni ellátását. Előnyben kell részesíteni a szociálisan rászoruló családokat, vagy akiknél bármely más ok miatt a gyermek egészséges fejlődése veszélyeztetve van.

Előny illeti meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

Védelembé vétel esetén a községi jegyző kötelezi a szülőt a bölcsődei ellátás igénybe vételére.

A gyermek mini bölcsődébe való felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti a védőnő, házi gyermekorvos vagy háziorvos, Gyermekjóléti Szolgálat, Gyámhatóság.

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartónak kell meghatároznia úgy, hogy figyelembe veszi a szülők munkakezdését és befejezését valamint a bölcsődéből a munkahelyre és a visszautazás időtartamát is.

Intézményünk 7.30 – 16.00-ig tart nyitva.

A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó minden év március 1-ig tájékoztatja a szülőket a nyári nyitvatartási rendről.

Bölcsődei ellátásban részesülők köre:

Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte a bölcsődei nevelési-gondozási év végéig maradhat a bölcsődében.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42§ (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A (4) bekezdés szerint meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

11./ A szolgáltatásról szóló tájékoztatás:

a) A szolgáltatást igénybevevő szabályokat a **Házirend** tartalmazza. A házirend betartása mindenkire nézve kötelező. A Házirend szabályainak megszegése szankciókat von maga után.

A Házirend tartalma:

- A bölcsőde munkarendje
- A bölcsődében elhelyezett gyermekek jogai
- A szülők kötelességei
- A bölcsődében gondozott gyermekek érdekvédelme
- Az alkalmazottak jogai, kötelességei
- A bölcsődei ellátás megszűnése
- A család és a bölcsőde kapcsolata
- Záró rendelkezések

A házirendben megtalálható a panaszkezelés folyamata:

Érdekképviseleti Fórum: (1 fő szülő, 1 fő dolgozó, 1 fő fenntartói képviselő)

Munkájában szülők, dolgozók és az Önkormányzat képviselője vesz részt.

A Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnek kell benyújtani, aki értesíti a Fórum Elnökét a panasz benyújtásáról. Az Elnök 15 napon belül értesíti a panasztevőt a panasz kivizsgálásának eredményéről.

b) Bölcsődénk szolgáltatásáról szóló lakossági tájékoztatás módja:

- Zsana Község Önkormányzatának honlapján: zsana.hu
- Szórólapon: orvosi váróban, védőnőnél, helyi üzletben, Polgármesteri Hivatal folyosóján
- Községi hirdető táblán
- Nyílt napon a lakosság tájékoztatása a személyes találkozás útján.

c) A bölcsőde életével kapcsolatos tájékoztatás:

Amikor a szülő elhatározásra jut, hogy gyermekét bölcsődei ellátásban szeretné részesíteni, a következőkről tájékoztatjuk Öt:

- ✓ Nyitva tartás ideje
- ✓ Beiratkozás ideje
- ✓ Jelentkezés módja: jelentkezési lap + megállapodás
- ✓ Szükséges felszerelések: fésű, váltóruha, benti cipő, fogmosó pohár + fogkefe + fogkrém, pelenkák + popsi kenőcs + törülőkendő, papír zsebkendő, orvosi igazolás, hogy „Egészséges, közösségbe mehet.”
- ✓ Az étkeztetés fizetésének megállapításáról, a fizetés módjáról

- ✓ Hiányzások igazolása: betegség után feltétlenül orvosi igazolás szükséges
- ✓ Szülők bevonása a bölcsőde életébe: pl: együtt ünneplés a szülőkkel – pl: karácsonykor
- ✓ Születés- és névnapok megünneplése: üzletben vásárolt, sértetlen csomagolású keksz vagy sütemény vagy inkább gyümölcs és hozzá gyümölcslé behozatala (a köszöntés után megkínálni a csoporttársakat)
- ✓ Nyilatkozat a só-szoba igénybevételéről
- ✓ Tájékoztatás a fejlesztő foglalkozásokról
- ✓ Tájékoztatás a heti étrendről
- ✓ Tájékoztatás az idegen nyelvi foglalkozásról
- ✓ Tájékoztatás a panasztevés módjáról (Érdekképviselői Fórum, és Gyermekjogi képviselő)
- ✓ Tájékoztatás a Nyílt nap idejéről
- ✓ Tájékoztatás a napirendről
- ✓ Tájékoztatás a Házirendről
- ✓ Tájékoztatás a bölcsőde Szakmai Programjáról

d) A bölcsődébe járó gyermekek szüleinek tájékoztatása:

E tájékoztatás szólhat programról, étrendről, fejlődésről stb.

Módjai:

- írásos értesítés
- személyes beszélgetések
- napi aktualitások közlése
- étlap kifüggesztések
- faliújságon való kifüggesztés

12./ Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

A) Az ellátást igénybe vevők jogai:

- A szolgáltatásokat teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni
- Joga van minden fontos kérdésekben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem
- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó személy kötelezettségzegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek,

melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani. Az írásban beadott panasz kezelése egyéni, vagy ha egy javaslat, észrevétel, több szülőt érint, az Érdekképviselői Fórum Elnökéhez vagy

- A gyermekjogi képviselő felé

Az ellátást igénybe vevők kötelelességei:

- A gyermek ellátásában részt vevő személyekkel, az intézménnyel együttműködjön
- Betartsa az intézmény Házi rendjét.

B) A bölcsődei ellátást végző dolgozó jogainak végelme:

- Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges, törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételek biztosítása
- A munkatársnak joga van véleménye kinyilvánítására, munkája elismerésére
- Megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést
- Emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartásuk.
- Segítséget kapni tudásuk gyarapításához

A dolgozó kötelelessége:

- A felkészült és lelkiismeretes munkavégzés
- A szülőkkel való jó kapcsolat és partneri viszony kialakítása
- A gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása
- Szakmai és adatvédelmi szabályok betartása a Szociális Munka Etikai Kódexében és a Házi rendben megfogalmazottak alapján

13./ A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása:

Az intézmény és a fenntartó a mini bölcsődei szolgáltatásban dolgozók számára rendelkezésre áll a naprakész online jogtár és internet elérhetőség.

Az intézmény és a fenntartó a mini bölcsőde munkatársának:

- Lehetőséget biztosít a szakmai napokon, szakmai fórumokon és továbbképzéseken való részvételre, amelynek költségeit megtéríti, utazását biztosítja.
- Elérhetővé teszi az írásos szakmai anyagokhoz való hozzájutást.
- biztosítja a szakma képviselőivel, vezetőivel, a módszertani központtal való folyamatos kapcsolattartást, tapasztalatcserét.

14./ A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére:

Az alapprogramban megfogalmazottak szerint:

- A gyermekek többsége az érés, fejlődés, a családi nevelés és a bölcsődei nevelés eredményeként a bölcsődés kor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget.
- Az óvoda érettség jellemzői:
 - - Főtevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szereti, amit csinál.
 - - Képes kötődni, érzi, hogy szeretik, a közösséghez tartozik, családjának, társainak örül, a felnőtt-gyerek kapcsolaton túl, a gyerek-gyerek kapcsolatokban is biztonságban, jól érzi magát, szívesen játszik társaival.
 - - Kialakult én-tudata, én-képe pozitív.
 - - Nyitott, érdeklődő, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben.
 - - Több területen önálló, élvezi önállóságát, a gyakorlást, kisebb segítséget igényel.
 - - Jól tájékozódik a környezetében, ismeri napirend eseményeit, a szokásokat. Elfogadja a csoportban kialakított szabályokat, alkalmazkodás nem jelent számára megterhelést. Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit akar.
 - - Képes a konfliktusokat, negatív érzéseket önállóan, vagy felnőtt segítségével feldolgozni,
 - - Mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ. Érzékeli teste térbe való elhelyezkedését, mozdulatai hatását.
 - - Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik különböző területeken. Szavakkal fejezi ki szükségleteit.
 - - Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyerekekkel.
 - - Szobatiszta, legtöbbször „ágytiszta”. Büszke arra, hogy nem használ pelenkát.
 - - Együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít. A gyermekek egészséges fejlődés esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Az intézmények a család, bölcsőde és óvoda együttműködése fontos a gyermek zavartalan fejlődése és az óvodai adaptáció érdekében.”

ZÁRSZÓ

Bízunk abban, hogy e Szakmai Program a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve, a szakmai értékeket követve szolgálja a zsanai kisgyermek nevelését a bölcsődei ellátás keretében.

A Szakmai Program megvalósításával a gyermekek egészséges testi – lelki – és szociális fejlődésével boldog gyermekkort szeretnénk biztosítani a település gyermekeinek.

Bízunk benne, hogy a bölcsődei kor végére érett, az óvodai élet megkezdésére alkalmas kisgyermekeket nevelünk.

Készítette: Lentner Jánosné

Elfogadó neve: Zsana Önkormányzat Képviselő Testülete nevében Visnyei Miklós polgármester

Érvényesség ideje: Az elfogadástól visszavonásig.

Zsana, 2017. 10. 01.

.....
szakmai vezető

.....
intézményvezető